

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р4 р 19/2015
09.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у поступку подносиоца захтева Б.Б. из Б., Ул. ..., чији је пуномоћник мр Н.Ј., адвокат из Б., ради заштите права на суђење у разумном року, у седници већа одржаној 09.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев подносиоца Б.Б. из Б. да се утврди да је у поступку који је вођен пред Првим општинским судом у Београду П1 737/05, потом пред Првим основним судом у Београду П1 260/10 – П1 737/05 и Апелационим судом у Београду Гж1 2678/12 повређено њено право на суђење у разумном року и да јој на име примерене накнаде за повреду овог права буде исплаћен износ од 300.000,00 динара као и да јој буду надокнађени трошкови поступка у износу од 12.000,00 динара, као недозвољен.

Образложење

Подносилац захтева Б.Б. је дана 26.01.2015. године поднела Врховном касационом суду захтев за заштиту права на суђење у разумном року у коме је навела да је 30.12.2002. године поднела тужбу Првом општинском суду у Београду против Црвеног крста Републике Србије, којом је тражила поништај одлуке о разрешењу дужности секретара Републичког одбора Црвеног крста, поништај отказа уговора о раду и накнаду штете. Навела је да је поступак окончан доношењем пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2678/12 дана 13.09.2012. године, дакле 10 година након подношења тужбе, а да је одлучујући по ревизији Врховни касациони суд одлуку донео 30.11.2014. године – после пуних 12 година од подношења тужбе, па сматра да суђење у овом предмету није било у разумном року, јер се време од 12 година не може сматрати разумним роком. Из наведених разлога захтевала је да се утврди да је повређено њено право на суђење у разумном року и одреди као примерена накнада за повреду права износ од 300.000,00 динара. Трошкове поступка је тражила.

Поступајући у смислу члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 – други закон, 78/11- други закон, 101/11 и 101/13), Врховни касациони суд је прибавио спис Првог основног суда у Београду П1 260/10, извршио увид у исти и утврдио:

- подносилац захтева Б.Б. из Б. је као тужилац 30.12.2002. године поднела тужбу Првом општинском суду у Београду, као туженог је означила Црвени крст Србије из Београда, предмет спора је био поништај одлуке о разрешењу, одлуке о отказу уговора о раду и враћање на одговарајуће радно место као и накнада штете. Први општински суд у Београду је 17.02.2009. године донео пресуду П1 737/05 којом је одбио као неосноване тужилине захтеве за поништај одлуке Републичког одбора Црвеног крста Србије од 10.12.2002. године, којом је разрешена дужности секретара Републичког одбора Црвеног крста Србије и одлуке о отказу уговора о раду од 14.12.2002. године, којом јој је отказан уговор о раду. Одбијен је и захтев за накнаду штете због изгубљене зараде, утврђено да је тужила повукла тужбу у делу у коме је тражила накнаду неимовинске штете и одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова поступка. Први основни суд у Београду је 02.12.2011. године донео допунску пресуду П1 260/10 – П1 737/05 којом је одбио захтев тужиле за накнаду штете због неисплаћених зарада за период 11.11.2002. – 29.03.2004. године, као и за период април 2004. – 15. новембар 2004. година. Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 2678/12 од 13.09.2012. године преиначио пресуду Првог општинског суда у Београду П1 737/05 од 17.02.2009. године у делу става првог изреке и усвојио захтев тужиле, па је поништио као незаконит отказ уговора о раду од 14.12.2002. године Републичког одбора туженог Црвеног крста Србије, а потврдио пресуду у преосталом делу и потврдио допунску пресуду. Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је изјавила ревизију 26.11.2012. године, а Врховни касациони суд је решењем Рев2 314/2013 од 13.11.2014. године одбацио ревизију као недозвољену.

Одлучујући о захтеву Б.Б., а имајући у виду да је пре подношења захтева за заштиту права на суђење у разумном року (26.01.2015. године) правноснажно окончан поступак вођен по њеној тужби поднетој дана 30.12.2002. године против туженог Црвеног крста Републике Србије, ради поништаја одлуке Републичког одбора Црвеног крста Републике Србије од 10.12.2002. године о разрешењу дужности секретара Републичког одбора Црвеног крста Србије и поништаја отказа уговора о раду од 14.12.2002. године, као и ради накнаде штете, с обзиром да је Апелациони суд у Београду поступајући у том предмету као другостепени суд дана 13.09.2012. године донео пресуду Гж1 2678/12, те да је Врховни касациони суд решењем Рев2 314/2013 од 13.11.2014. године одбацио као недозвољену ревизију тужиле – Б.Б. изјављену против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2678/12 од 13.09.2012. године, овај суд је нашао да захтев за заштиту права на суђење у разумном року који је подносилац захтева Б.Б. поднела Врховном касационом суду 26.01.2015. године, није дозвољен.

Право на заштиту у погледу тзв. "разумног рока" као дела права на правично суђење (конвенцијско право из члана 6. Европске конвенције о људским правима и слободама) људског и мањинског права из члана 32. и 36. Устава („Службени гласник РС“ бр. 98/06), у вези члана 89. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“ бр. 109/07, 99/11, 18/13-УС), остварује се пред Европским судом за људска права и Уставним судом, по правилу када је поступак пред редовним судовима окончан и када су исцрпљена сва остала правна средства. По члану 8а, 8б и 8в Закона о изменама и допунама Закона о уређењу

судова; то право се остварује и пред редовним и специјализованим судовима, али када је поступак у току.

Одредбом члана 8а Закона о уређењу судова прописано је да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року. Подносилац захтева је у конкретном случају покренула поступак након правноснажног окончања поступка, у вези кога тврди да јој је повређено право на суђење у разумном року, дакле, није тражила заштиту свог права у току трајања тог поступка, већ након његовог окончања, па по налажењу Врховног касационог суда, захтев није дозвољен и подносилац захтева не може добити тражену правну заштиту.

С обзиром да основни захтев није основан, односно да је недозвољен, подносилац захтева нема право ни на накнаду трошкова поступка.

**Председник већа – судија
Миломир Николић,с.р.**